

Utsädesmängd och såtid i havre

Av Anders Bauer, HIR Malmöhus, 237 91 Bjärred

E-post: anders.bauer@hush.se

Sammanfattning

- Två veckors senare sådd sänkte skörden med 10 procent.
- När sådden försenades med två veckor ökade den ekonomiskt optimala utsädesmängden från 350 grobara kärnor/m² till 450 grobara kärnor/m².

Inledning

Under 2007 skördades försöksserien L7-550 för första gången. Frågeställningen för den nya försöksserien är hur väl nuvarande utsädesmängds rekommendationer, som bygger på försöksserie L7-530 från 1989-1991, stämmer med ett nyare sortmaterial och en till viss del förändrad odlingsteknik. Nytt för försöksserien är att två såtidpunkter med två veckors mellanrum jämförs. Förhoppningsvis kommer de olika såtidpunkterna att bättre belysa hur utsädesmängden bör justeras efter såtidpunkten.

Under 2007 har det genomförts 3 försök, tyvärr kasserades ett försök p.g.a. fågelskador. Försöksserien finansieras av Skåneforsöken.

Försöksplan

Led	Antal grb/m ²	Sort	Såtidpunkt
A	200	Belinda	vårbruk
B	300	Belinda	vårbruk
C	400	Belinda	vårbruk
D	500	Belinda	vårbruk
E	600	Belinda	vårbruk
F	200	Ivory	vårbruk
G	300	Ivory	vårbruk
H	400	Ivory	vårbruk
I	500	Ivory	vårbruk
J	600	Ivory	vårbruk
K	200	Belinda	2 veckor senare
L	300	Belinda	2 veckor senare
M	400	Belinda	2 veckor senare
N	500	Belinda	2 veckor senare
O	600	Belinda	2 veckor senare
P	200	Ivory	2 veckor senare
Q	300	Ivory	2 veckor senare
R	400	Ivory	2 veckor senare
S	500	Ivory	2 veckor senare
T	600	Ivory	2 veckor senare

Resultat 2007

Enskilda försök 2007.

L7 - 550		520/07 Svedberga Gård, Ödåkra Förfrukt: Sockerbetor Jordart: nmh I Mo. pH 7,3 CV% 6,2				13/07 Övarps Lantbruks AB, Övarp, Färlöv Förfrukt: Vårvete Jordart: mmh mj LL. CV% 4,3			
SORT	Grobara kärnor/m ²	Så-datum	Skörd dt/ha	Rel 1	Rel 2	Så-datum	Skörd dt/ha	Rel 1	Rel 2
Belinda	200	4/4	77,7	100	100	5/4	70,6	100	100
Belinda	300	4/4	79,0	102	102	5/4	72,3	102	102
Belinda	400	4/4	75,0	97	97	5/4	75,6	107	107
Belinda	500	4/4	76,6	99	99	5/4	79,5	113	113
Belinda	600	4/4	78,0	100	100	5/4	81,4	115	115
Ivory	200	4/4	76,1	100	98	5/4	69,5	100	98
Ivory	300	4/4	80,8	106	104	5/4	74,8	108	106
Ivory	400	4/4	75,9	100	98	5/4	75,3	108	107
Ivory	500	4/4	78,2	103	101	5/4	74,5	107	106
Ivory	600	4/4	78,0	103	100	5/4	75,9	109	108
Belinda	200	17/4	70,1	100	90	21/4	58,1	100	82
Belinda	300	17/4	67,5	96	87	21/4	64,1	110	91
Belinda	400	17/4	69,2	99	89	21/4	67,5	116	96
Belinda	500	17/4	64,4	92	83	21/4	69,5	120	98
Belinda	600	17/4	67,5	96	87	21/4	71,1	122	101
Ivory	200	17/4	69,8	100	90	21/4	60,9	100	86
Ivory	300	17/4	67,4	97	87	21/4	66,4	109	94
Ivory	400	17/4	71,3	102	92	21/4	70,1	115	99
Ivory	500	17/4	74,4	106	96	21/4	71,9	118	102
Ivory	600	17/4	72,8	104	94	21/4	69,7	114	99

Diskussion

Trots den mycket nederbördsrika hösten och vintern kom sådden igång tidigt. Första såtiden var den 4-5 april och andra den 17 respektive 21 april. De goda betingelserna under våren och försommaren gjorde att bestockningen blev bra.

I försöksserien avkastade Ivory något bättre än Belinda. Skillnaden mellan första och andra såtidpunkten var ca 10 %, en statistiskt säker skillnad. I försöken kan man se en tendens till att rymdvikt och tusenkornvikt ökar med ökad utsädesmängd, vilket är förvånande. Stråstyrkan försämrades med ökad utsädesmängd, tydligast i sorten Ivory.

I beräkningen av ekonomiskt optimal utsädesmängd har följande priser använts:

Havre, kärna 1,50 kr/kg

Havre, utsäde 4,00 kr/kg

Det är små skillnader i netto mellan utsädesmängderna, men med hjälp av trendlinjens andragradsekvation erhöles följande ekonomiskt optimala utsädesmängd:

Första såtiden ca 350 grobara kärnor/m² (145 kg/ha)

Andra såtiden ca 450 grobara kärnor/m² (190 kg/ha)

Resultaten från två försök under ett år får naturligtvis tolkas med försiktighet, men resultaten är i linje med tidigare försöksserier. L7-550 fortsätter under ytterligare några år och med tiden kommer säkrare resultat att kunna presenteras.